

Gemeenschappelijke regeling

Jaarstukken 2022 HLTsamen

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Besluit.....	5
2. Leeswijzer	6
3. Jaarverslag	7
3.1 Beleid	7
3.2 Dienstverlening	9
3.3 Bedrijfsvoering.....	9
3.4 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	12
3.5 Paragrafen.....	13
3.6 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	21
4. Jaarrekening	22
4.1 Balans.....	22
4.2 Waarderingsgrondslagen	23
4.3 Toelichting op de balans.....	25
4.4 Overzicht van baten en lasten BBV	28
4.5 Overzicht van baten en lasten 2022 en de toelichting.....	28
4.6 Incidenteel en structureel beeld	33
4.7 Wet normering topinkomens.....	34
5. Bijlagen.....	35
Bijlage 1. Staat van kredieten 2022	35
Bijlage 2. Budgetoverheveling	36
Bijlage 3. Dienstverlening "Service op maat" jaaroverzicht 2022.....	37
Bijlage 4. Overzicht lasten en baten 2022 per taakveld.....	39
Bijlage 5. Financiële bijdragen 2022 deelnemende gemeenten.....	40

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2022 waarin het HLT-bestuur zich inhoudelijk en financieel verantwoord over de resultaten van afgelopen jaar. De jaarstukken geven een reflectie op de begroting 2022 die, zoals bij elke gemeenschappelijke regeling, al in het voorjaar van 2021 is vastgesteld. In de twee jaren die daar tussen zitten is er ongelooflijk veel gebeurd en kon nog niet voorzien worden wat inmiddels aan taken en verwachtingen liggen bij de gemeenten. Wat natuurlijk direct doorwerkt in de vraag aan HLTsamen. Om te kunnen prioriteren heeft de directie met het HLT-bestuur voor 2022 een aantal hoofdprioriteiten benoemd. In volgorde van prioriteit zijn dit geweest: het aanpakken van de crisissen, het organiseren van de bestuurswisseling, het uitvoeren van wettelijke taken met verantwoordingsverplichtingen en het uitvoeren van de reguliere taken en bestuurlijke ambities op het vlak van beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering.

De noodzaak voor een blijvende en goed toegeruste crisisorganisatie is wel duidelijk geworden in 2022. Begin 2022 faseerde de coronacrisis voorzichtig uit en heeft HLTsamen in opdracht van de gemeenten de nazorgfase ingezet en een vooruitblik gemaakt voor de herstelfase. Zo goed als direct daarna is grotendeels het hele jaar gewerkt aan crisis noodopvang en noodopvang van Oekraïense vluchtelingen en hebben gemeenten afspraken moeten maken voor extra en versneld huisvesten van statushouders. Tot slot heeft naast deze specifieke kwesties de reguliere crisisorganisatie ook aandacht nodig gehad. Dan gaat het om de bezetting en training van alle posities en het in de steigers zetten van sterkere regionale samenwerking.

Het jaar 2022 was ook het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen en de bestuurswisseling. In toenemende mate vraagt dit inzet van de ambtelijke organisatie. De verkiezingen liggen onder een vergrootglas. De betrouwbaarheid van de uitslag en de ordentelijkheid van het proces moet altijd haarscherp kunnen worden aangetoond. Na de verkiezingen is voor de griffies en de raden meegewerkt aan een inwerkperiode en zijn er verschillende documenten opgesteld ten behoeve van het formatie en informatieproces. Met de strategische verkenningen als kers op de taart. Voor de colleges is er ook een inwerkprogramma en zijn er overdrachtdossiers en een trainingsaanbod opgesteld. Rond het opstellen van de begrotingen zijn er ook doorrekeningen gemaakt van de collegewerkprogramma's en raadsakkoorden.

Naast de leefwereld bestaat ook altijd de systeemwereld waarin het HLT-bestuur en de gemeentebesturen zich moeten verantwoorden over het financieel beheer, de informatiebeveiliging, privacywetgeving, archiefvereisten, aanbestedingsregels en meer. In 2022 is het gelukt om datgene te doen wat nodig is om de verantwoording te laten slagen. Tegelijkertijd is ook duidelijk dat het systematisch verbeteren van processen is gestagneerd en dat de borging in de uitvoering nog veel werk vraagt. Daarom is in 2022 gestart met vaker kiezen en werken langs een programmatische of projectmatige aanpak van verbeteren en borgen.

Bovengenoemde zaken zijn onvermijdelijke ten koste gegaan van een aantal zaken. Voor de gemeenten is het nodig geweest om te prioriteren en zijn verschillende bestuurlijke ambities vertraagd / uitgesteld. Het organisatie ontwikkeltraject stond onder grote druk omdat managers en medewerkers zijn meegezogen in de waan van de dag en moeite hadden om stil te staan bij de toekomst en het uitwerken van de hoofdlijnen uit de visie naar een nieuwe manier van organiseren. Hetzelfde geldt voor de regionale samenwerking. Het uitbouwen hiervan is bemoeilijkt. De dienstverlening is doorgelopen maar ruimte voor een stevige doorontwikkeling was beperkt. In de bedrijfsvoering is gedaan wat nodig was en tegelijk zien we daar nog veel potentieel mogelijk om de kwaliteit te verbeteren. Tot slot hebben we in 2022 beleidsmatig nieuwe opgaven voorbij zien komen. De stikstofcrisis en de energiearmoede zijn hele concrete voorbeelden. Maar wat is in deze de formele rol van de gemeente en welke verwachtingen leveren er vanuit de politieke en de samenleving? Wie bepaalt de kaders en spelregels? Wat wordt dan de opdracht vanuit de gemeenten aan HLTsamen? Het werken aan opgaven en het verkennen van vraagstukken is nog een hele kunst gebleken. In zowel het gezamenlijk opdrachtgeverschap vanuit

de gemeenten als het opdrachtnemerschap door HLTsamen. Er is veel van geleerd en de noodzaak om in het organisatie ontwikkeltraject dit stevig neer te zetten is aangetoond.

Terugkijkend op 2022 overheersen er toch zorgen. Er ligt veel werk en voor weinig is zichtbaar wat de optelsom betekent voor bestuurders, managers en medewerkers. De werkdruk in de gemeentelijke sector en dus ook bij HLTsamen is aantoonbaar en voelbaar geweest. De arbeidsmarkt was daarin ook niet gunstig als het gaat om het behoud en het aantrekken van gekwalificeerd personeel. Dat heeft er onder andere toe geleid dat meer inhuur heeft moeten plaatsvinden dan ons lief is geweest.

We zijn trots op onze medewerkers die ondanks alles gestaag hebben doorgewerkt en voor onze inwoners, ondernemers en instellingen ontzettend veel bereikt hebben in 2022.

26 juni 2023

1. Besluit

Het bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie HLTsamen;

gelezen de zienswijzen van de gemeenteraden Hillegom, Lisse en Teylingen;

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 21, lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie HLTsamen;

besluit:

1. De Jaarstukken HLTsamen 2022 vast te stellen;
2. Een bedrag van € 896.167 toe te voegen aan de Reserve Budgetoverhevelingen conform bijlage 2 van deze jaarstukken;
3. De toevoegingen aan de reserve Budgetoverhevelingen in 2023 beschikbaar te stellen;
4. De 2^e Begrotingswijziging 2023 HLTsamen inzake de overhevelingen vast te stellen;
5. De voorziening Verlofsparen in te stellen;
6. Een bedrag van € 195.127 aan de voorziening Verlofsparen toe te voegen;
7. De definitieve bijdragen van de deelnemende gemeenten voor 2022 vast te stellen op:
 1. Hillegom: € 11.179.219
 2. Lisse: € 14.751.336
 3. Teylingen: € 22.565.099

Aldus besloten in de (schriftelijk) vergadering van 26 juni 2023,

het bestuur van HLTsamen,

De voorzitter,

A.W.M. Spruit

De secretaris,

J.F.A. Tomassen

2. Leeswijzer

De Jaarstukken 2022 HLTsamen starten met de inleiding. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In hoofdstuk 3 het Jaarverslag, presenteren wij de uitwerking van onze activiteiten in 2022 overeenkomstig de indeling van de Begroting 2022 in de onderdelen *Beleid*, *Dienstverlening* en *Bedrijfsvoering*. Daarnaast gaan we in op de Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de voor gemeenschappelijke regeling HLTsamen verplichte paragrafen.

In hoofdstuk 4, de Jaarrekening, beschrijven we de financiële spelregels rond de jaarrekening en gaan we dieper in op de uitgaven en inkomsten, bezittingen en schulden van HLTsamen. In Hoofdstuk 5 zijn de bijlagen opgenomen.

3. Jaarverslag

3.1 Beleid

3.1.1 Bestuurlijke en maatschappelijke voorstellen

Mobiliteit.

Mobiliteit is van doorlopend belang voor onze drie gemeenten, met grote ambities en uitgewerkt in verschillende concrete projecten. Op lokaal niveau werken we vanuit de verschillende mobiliteitsplannen aan de verbetering van onze lokale infrastructuur. De komende tijd zullen we ons richten op het concretiseren van deze plannen, door de activiteiten nog beter weg te zetten in tijd en middelen. Capaciteit blijft hierbij een grote uitdaging. In de regio hebben wij afgelopen jaren goede resultaten geboekt, door onder andere het vaststellen van het Maatregelenpakket Noordelijke Ontsluiting Duin- en Bollenstreek. Met dit maatregelenpakket richten we ons op de verbetering van de regionale infrastructuur voor fietsers, voetgangers en automobilisten.

Digitale participatie.

In 2022 is de eerste versie van het digitale handboek participatie opgesteld met name gericht op de interne organisatie HLTsamen. De onderdelen uit dit handboek zullen verdere toepassing kennen in de nog verder te ontwikkelen toolbox participatie.

3.1.2 Omgevingswet

De Omgevingswet is nogmaals uitgesteld vanwege met name de digitale beperkingen en de te korte (digitale) voorbereidingstijd die daardoor overblijft voor de gemeenten. Inmiddels is bekend dat de nieuwe invoeringsdatum in het koninklijk besluit 1 januari 2024 is.

Structurele en incidentele kosten

We hebben gekeken naar de impact van de ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet (en de Wet kwaliteitsborging) op de gemeentelijke financiën, en dan met name de structurele effecten: de ontwikkelingen die op langere termijn (4 jaar) gevolg hebben en de nu nog incidentele kosten.

In vier sessies zijn zes specifieke onderwerp-gebieden aan de orde geweest, te weten wijzigingen in de planvorming, het voortraject participatie, de transitie (de komende jaren) en de effecten op de leges. Tot slot is de compensatie vanuit het Rijk (als wetgever) onder de loep genomen.

Binnen deze systematiek werken we volgens de volgende strategie:

1. Waar mogelijk structurele kosten ook structureel opnemen in de begroting (van zowel HLTsamen als de 3 gemeenten) op basis van de integrale discussie in de gehouden werksessies.
2. Onzekere kosten i.v.m. ambities en doorontwikkeling van processen en instrumenten nu incidenteel te begroten (voor zowel HLTsamen als de gemeenten) op basis van de integrale discussie in de gehouden werksessies, aangeleverd door de betrokken teamleiders
3. Beleidsrijke invulling heeft financiële consequenties; Het is belangrijk bij het nemen van besluiten over bijvoorbeeld het Omgevingsplan een goed beeld te hebben bij de mogelijke financiële consequenties van keuzen.
4. Door monitoring volgens bijgaande vaste systematiek de incidentele kosten uit te faseren tot structurele kostenposten en als zodanig op te nemen in de begroting en op doorontwikkeling te anticiperen door jaarlijks bij te stellen.
5. Belangrijk aandachtspunt is om ook de mogelijke positieve effecten in de monitor nadrukkelijk op te nemen en te benoemen.

Nieuwe Processen

De hoofdprocessen onder de Omgevingswet zijn volledig beschreven en ingericht. Het afgelopen jaar is, als pilot als zodanig gewerkt en zijn er verbeteringen doorgevoerd. Ook is gewerkt aan wat dit betekent voor de diverse rollen van medewerkers binnen de processen. Daarnaast moeten er ook afspraken worden gemaakt met ketenpartners waar nodig vastgelegd in een overeenkomst.

Alle topactiviteiten (waar worden de meeste vergunningen voor aangevraagd) zijn vertaald naar digitale vragenbomen (de zogenaamde toepasbare regels) zodat aanvragers deze snel, digitaal kunnen doorlopen. Afstemming met ketenpartners vindt doorlopend plaats.

Nieuwe taken

Bij de ontwikkeling van de Omgevingsplannen wordt aandacht gegeven aan het geleidelijk vertalen van de zogenaamde bruidsschatsregels (de circa 600 regels die we als gemeente krijgen overgedragen van het Rijk uit het huidige Activiteitenbesluit, Bouwbesluit en het Besluit omgevingsrecht (Bor). De regels hebben betrekking op een grote diversiteit aan onderwerpen, zoals horeca, detailhandel, recreatie, lozingen, emissies van geluid, geur en trillingen door bedrijven en bouwen). Dit is een proces dat meerdere jaren in beslag neemt. Ondertussen wordt gewerkt aan het vertalen van enkele (veel gebruikte) bruidsschatregels naar toepasbare regels, om de dienstverlening op peil te houden.

Extra rijksbijdrage

Extra bijdrage is door het Rijk inmiddels toegezegd voor 2022 en de jaren daarna. Voor 2022 betekent dit een bijdrage voor de drie gemeenten van zo'n € 800.000. Voor de komende jaren tot 2025 wordt dit bedrag afgebouwd, hierover zal de Minister ons nog informeren.

3.1.3 Strategische agenda's gemeenten en HLTsamen

In 2022 heeft de HLTsamen organisatie meegewerkt aan de opstelling van een gemeenschappelijke uitvoeringsagenda voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen (ook de gemeenten Noordwijk en Katwijk nemen deel).

De agenda heeft geleid tot de formulering van 6 topprioriteiten (Actualisatie Greenport en gezamenlijke keuzes hernieuwbare energiebronnen, realisatie van de woningbouwopgave, verbinden van kennisintensieve sectoren, maatregelenpakket ontsluiting noordelijke bollenstreek, corridorstudie mobiliteit/ruimte Leiden-Katwijk-Noordwijk en ontwikkelen regiobrand).

In de uitvoering zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over vermindering van bestuurlijke drukte door herstructurering van de verschillende portefeuillehouder-overleggen en de versterking van integraliteit bij het aanpakken van de verschillende opgaven en vraagstukken. We gaan dit doen langs de lijnen van vijf brede en integrale bestuurlijke overleggen: wonen & werken, netwerken & verbinden, gezonde, vitale en energieke regio, duurzame Greenport, bloementeel & toerisme en gezamenlijke keuzes hernieuwbare energiebronnen en tot slot het sociaal domein. Deze bestuurlijke overleggen worden eveneens gebruikt voor de bestuurlijke afstemming voor de agenda Holland Rijnland, Greenport en Economic Board Duin- en Bollenstreek.

Door de meer regionale benadering in Duin en Bollenstreekverband is afgezien van de opstelling van een strategische agenda voor de individuele gemeenten.

3.2 Dienstverlening

3.2.1 Serviceformules

In het Dienstverleningsconcept staat dat de organisatie wil zien dat we gaan denken en handelen als één geheel en van buiten naar binnen. Of zoals Steven van Belleghem het formuleert in 'When digital becomes human': 'Elk bedrijf heeft slechts één relatie met de klant. Als klant wil je niets te maken hebben met de interne structuur van het bedrijf. Je wilt het gevoel hebben dat achter de schermen alles vlekkeloos verloopt. Je wilt optimaal worden bediend.'

Met verschillende op maat gemaakte dienstverleningsconcepten, ook wel serviceformules genoemd geven we dit in onze organisatieontwikkeling vorm. In bijlage 3 treft u aan het Jaaroverzicht 2022 "Service op maat".

3.3 Bedrijfsvoering

3.3.1 Organisatieontwikkeling

HLTsamen is toe aan een volgende stap in de ontwikkeling. De directie heeft opdracht gegeven om het beeld van een wendbaar en toekomstbestendig HLTsamen en de weg daarnaartoe te concretiseren en uit te werken. Dit heeft geresulteerd in een geactualiseerde visie en op hoofdlijnen een vertaling naar de organisatie en manier van organiseren op basis van:

1. Anderen 'service op maat' laten ervaren;
2. Snel inspelen op veranderende omstandigheden;
3. (bestuurlijke) Keuzes voorleggen, prioriteren binnen de gemaakte keuzes en keuzes maken in aanpak;
4. (bestuurlijke) Opdrachtgevers afgewogen en compleet adviseren en kansen benutten waar mogelijk rekening houdend met de 'couleur locale';
5. Vanuit eigenaarschap talenten benutten en toegevoegde waarde ontwikkelen;
6. Successen vieren,

In 2023 wordt deze verder uitgewerkt en wordt een ontwikkelplan voor de toekomst gemaakt. Enerzijds richt de doorontwikkeling zich op de meer harde en tastbare factoren van ons werk, zoals onze processen en systemen en onze structuur. Minstens net zo van belang is dat we werken aan de zachte factoren, leiderschap en -stijl, samenwerking over team- en organisatie grenzen heen, en een lerende houding.

3.3.2 Opgavegericht werken

In 2022 is vanuit het Sociaal Domein gewerkt met het nieuwe instrument Maatschappelijke Agenda (MAG). Er zijn uitvoeringsprogramma's opgesteld, zoveel mogelijk samen met de maatschappelijke partners. Daarnaast is de Programmabegroting 2023 ingericht volgens de pijlers uit de MAG en wordt bij subsidieaanvragen gevraagd aan welke ambities van de MAG de aanvrager een bijdrage gaat leveren. Werken met de MAG gebeurt steeds meer opgavegericht: samen met de samenleving. De resultaten en ervaringen van de nieuwe manier van werken zijn zoveel mogelijk gedeeld met andere domeinen binnen HLTsamen.

3.3.3 Evaluatie HLTsamen

De voorgenomen evaluatie van HLTsamen is in 2022 gestart en wordt in 2023 afgerond met een aantal interviews.

3.3.4 Informatisering

Eind 2021 is een compacte I&A-strategie vastgesteld. In deze strategie werken we vanuit de visie naar een overzicht met concrete activiteiten en de daaraan gekoppelde budgetten. Op die manier

willen we meer inzicht creëren in de activiteiten van I&A voor 2022 en de jaren erna en in de manier waarop onze activiteiten een bijdrage leveren aan het behalen van de visie. In 2022 zijn de investeringsbudgetten in het Meerjaren Investeringsplan (MIP) onder de loep genomen. Dit heeft eind 2022 geresulteerd in een geactualiseerde MIP, rekening houdende met de overgang van applicaties naar de cloud. Investerings zijn daarom grotendeels overgezet naar de exploitatie waarbij het kapitaallastenplafond leidend blijft.

3.3.5 Datagedreven sturen

Met het programma "*datagedreven sturing*" zetten we gedurende drie jaar als HLTsamen en de daarbinnen samenwerkende gemeenten stappen op het terrein van datagedreven werken en datagedreven besturen. Een vernieuwende manier van werken en besturen die aansluit op de ontwikkelingen in de samenleving en ons beter in staat stelt in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en bijdraagt aan de verdere (door)ontwikkeling van (overheids)participatie. Zoals eerder aan de deelnemende partners (in de raadsvoorstellen) is toegezegd maken we aan het eind van de driejarige periode de balans op. We bezien of de trajecten rondom datagedreven sturing na die periode worden doorgetrokken en welke lessen uit het traject worden opgepakt om eventuele kwaliteit toe te voegen.

De evaluatie van het programma datagedreven sturing is eind 2022 afgerond. De resultaten van deze evaluatie zijn positief. Begin 2023 komen voorstellen rondom een structurele inbedding van het programma datagedreven sturing in de HLTsamen organisatie en het dienstverleningspakket.

3.3.6 Privacy en gegevensbescherming

Nieuwe technologische ontwikkelingen zorgen voor meer kwetsbaarheden. Het is van belang dat de systemen continu worden gemonitord en aangepast om inbraak te voorkomen. In 2022 zijn de cyberaanvallen landelijk met 53% toegenomen in vergelijking tot 2021. De pogingen van inbraak op onze systemen zijn vrijwel dagelijks aan de orde. Er is helaas een aantal voorbeelden te noemen waar het inbreken op (gemeentelijke) overheidssystemen echt gelukt is en er een hoop schade is ontstaan. Denk hierbij aan gemeente Buren waar honderden identiteitsbewijzen buit werden gemaakt.

De extreme toename van de securityrisico's zorgt er binnen HLTsamen voor dat we binnen HLTsamen blijvend moeten investeren in de groei van dit vakgebied.

Om de privacy en veiligheid goed te waarborgen is de volgende uitbreiding gerealiseerd:

1. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) functie en de Privacy Officer (PO) functie is gezamenlijk uitgebreid naar 2 fte in 2022.
2. De Technical Information Security Officer (TISO) is begin 2022 en de Information Security Officer (ISO) eind 2022 geïntroduceerd in de organisatie.

Binnen privacy en informatieveiligheid houden we ons standaard bezig met adviezen aan de organisatie en het uitvoeren en sturen op de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De jaarlijkse informatieveiligheidsaudit. Met deze personele uitbreiding hebben we naast deze werkzaamheden verschillende andere punten kunnen realiseren:

- De integratie van privacy en informatieveiligheid
Voorheen werkten deze twee vakgebieden apart van elkaar. Privacy en informatieveiligheid zijn echter sterk afhankelijk van elkaar. In 2022 hebben we onze krachten gebundeld.
- Verhoging van de bewustwording
In 2022 is er een nieuwe e-learning geïntroduceerd. Elke week voor de komende drie jaar krijgen de medewerkers een vraag over privacy en informatieveiligheid. Zo werken we structureel aan de bewustwording van onze organisatie. Bovendien hebben we deze kennis twee keer getest met een phishing actie.
- Professionaliseren van de digitale crisisorganisatie

In 2022 hebben we ons Computer Emergency Response Team (CERT) opgezet. Het CERT reageert op digitale crisissituaties. Door het beschrijven van het CERT proces en het in kaart brengen van de verschillende belanghebbenden kunnen we sneller en beter reageren op kwetsbaarheden en hacks zo goed mogelijk voorkomen.

- Vormen van een ambitie en gegevensbeschermingsplan
We hebben een ambitie privacy en informatieveiligheid 2023-2025 gevormd. De uitvoering van deze ambitie is gevat in het gegevensbeschermingsplan. In dit plan hebben we verschillende projecten uitgewerkt en geprioriteerd, zodat we in 2023 aan de slag kunnen.
- Er zijn twee DPIA's (Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd in 2022.
- In het kader van de uitoefening van Rechten van Betrokkenen onder de AVG (art. 15 AVG) hebben burgers in totaal 8 keer een verzoek tot inzage ingediend. Dit is een verzoek om inzage te verkrijgen in alle persoonsgegevens die door de gemeente worden verwerkt van die aanvrager. Dit een verdubbeling ten opzichte van 2021. Alle verzoeken zijn binnen de verplicht gestelde termijn van een maand behandeld.
- Het aantal gemelde datalekken is in 2022 gedaald naar 8 ten opzichte van 12 in 2021. Hiervan was een datalek meldingsplichtig aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Opvallend is dat de meeste datalekken net als vorige jaren een menselijke oorzaak hebben. De analyse van de datalekken heeft de aanzet gegeven tot diverse verbeteringen.

3.3.7 Arbeidsmarkt

HLTsamen ervaart net als andere werkgevers steeds grotere krapte op de arbeidsmarkt. Voor veel functies is de schaarste groot, met name voor functies op het gebied van financiën, ICT, vergunningverlening en ruimtelijke ontwikkeling. In 2022 zijn we actief aan de slag gegaan om onze arbeidsmarktbenadering hierop aan te passen door een recruiter aan te trekken, talentpools te ontwikkelen, meer en anders gebruik te maken van social media (vooral eigen beeldmateriaal) en wervingscampagnes in gang te zetten. Tevens hebben we meer aandacht geschonken aan het vasthouden *en ontwikkelen* van talent door ontwikkelgesprekken te voeren en het afnemen van talenten motivatie analyse (TMA) waardoor talenten van medewerkers optimaal ingezet kunnen worden.

3.3.8 Ontwikkeling inhuur

Voor 2022 komt het inhuurpercentage op 17,7 % (exclusief inhuur t.b.v. Corona en opvang Oekraïners). Dit percentage is vergelijkbaar met 2021. In 2023 zal HLTsamen een visie op inhuur opstellen om zo in staat te zijn om te komen tot overwogen keuzes voor verhouding vast personeel en flexibele schil.

3.3.9 Indicatoren

De beleidsindicatoren zijn verplicht voorgeschreven gegevens die een trend kunnen signaleren. Deze gegevens worden voornamelijk vanuit externe bronnen verkregen. Deze informatie is ook beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl. Voor de HLT organisatie zijn de meeste beleidsindicatoren niet van toepassing, uitgezonderd van de indicatoren die onder het taakveld bestuur thuis horen.

Indicator	Eenheid	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,1	5,1	*
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	4,9	4,9	*
Externe inhuur**	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	19,80%	18,29%	*
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 536,82	€ 603,23	*
Overhead	% van de totale lasten	52%	55%	*

Toelichting indicator Formatie

Het gaat hier om de begrote formatie in fulltime eenheden van het ambtelijk apparaat van de organisatie op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan (vacature). Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Toelichting indicator Bezetting

Het gaat hier om het werkelijke aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Terugkijkend op een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Vensters voor Bedrijfsvoering is de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar berekend door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december.

Toelichting indicator Externe inhuur

Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een opdrachtgever die bij de organisatie in dienst is i) door een private organisatie met winstoogmerk ii) die tegen betaling personele capaciteit en deskundigheid inzet, iii) zonder arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de ingezette personen.

Toelichting indicator Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Toelichting indicator Overhead

De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

3.3.10 Huisvesting

HLTsamen heeft het nieuwe werkconcept Werk waar het werkt (2021) omarmd. Dit werkconcept richt zich op de korte termijn en houdt in dat de standaard werkplek op kantoor niet meer leidend is en er meerdere varianten van een plek om te werken mogelijk zijn. Passend bij de medewerker en de werkzaamheden die per dag kunnen variëren. Waar leiderschap bij hoort dat durft los te laten, vertrouwen heeft en verantwoordelijkheid geeft. Met focus op het 'wat' in plaats van op het 'hoe'.

Het hybride werken zal nog verder worden doorontwikkeld. Op het gebied van huisvesting heeft het werkconcept onder andere tot gevolg dat de gemeentelijke gebouwen minder intensief worden gebruikt. Samen met de besturen van de HLT gemeenten moet worden vastgesteld welke opdracht wordt verstrekt om de visie voor de lange termijn vorm te geven. In 2023 zal worden opgehaald wat de lange termijnvisie is op huisvesting.

3.4 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het tweede onderdeel van het programmaplan betreft de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn baten en lasten die niet specifiek aan een programma zijn toe te rekenen. Dit betreft bijvoorbeeld de algemene uitkering en niet-gebonden belastingen. In deze jaarstukken zijn geen algemene dekkingsmiddelen van toepassing.

Onvoorzien

De regelgeving schrijft voor dat in de begroting een onvoorzien bedrag is opgenomen. De hoogte staat vrij. In de HLT begroting is een bedrag geraamd van € 1.000. In 2022 is geen gebruik gemaakt van de raming.

3.5 Paragrafen

3.5.1 Verplichte paragrafen niet voor HLTsamen

Onderstaande verplichte paragrafen zijn niet van toepassing op de HLTsamen-organisatie. HLTsamen:

- heeft geen **lokale heffingen**;
- heeft geen **kapitaalgoederen** omdat deze in eigendom en beheer zijn bij de deelnemende gemeenten;
- heeft grond noch **grondbeleid**;
- heeft geen **verbonden partijen**.
- De paragraaf **Bedrijfsvoering** is in deze jaarrekening ondergebracht in het programma Werkorganisatie HLTsamen.

3.5.2 Paragraaf Financiering

Inleiding

De financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beleid valt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Centraal in deze wet staan transparantie en risicobeheersing. Om inzicht te geven in de manier waarop HLTsamen dit doet en om een beeld te geven van de stand van zaken gaan we in deze paragraaf in op de ontwikkelingen rond de financiering, het te voeren beleid op dit gebied en de risico's die we daarbij lopen.

Algemeen

Het door het bestuur nog vast te stellen concept-financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. De huidige gemeentelijke statuten verschillen niet veel qua inhoud. Daarom zullen tot dan deze statuten het uitgangspunt zijn voor de treasuryfunctie. Het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen is dat de kasgeldlimiet optimaal benut wordt en zoveel mogelijk kort vermogen wordt aangetrokken. Hierbij wordt benadrukt dat de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid wordt gevoerd binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Welke ontwikkelingen spelen er?

Renteontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in maart 2016 de herfinancieringsrente verlaagd naar 0,00%. T/m januari 2023 is deze rente in 4 stappen verhoogd naar 2,5%. Momenteel (februari 2023) bedraagt de geldmarktrente voor aan te trekken driemaands kasgeldleningen 2,48%. De vergoedingen bij het Schatkistbankieren staan op 1,90%. De kapitaalmarktrente voor aan te trekken leningen voor looptijden van 5 en 10 jaar zonder renteherziening bedraagt momenteel resp. 3,18% en 3,08%. De verwachting is dat deze rentetarieven iets zullen stijgen.

Overige ontwikkelingen

In 2022 zijn geen langlopende leningen afgesloten. Een in 2021 afgesloten kasgeldlening van € 3.000.000 (-0,15%) is in mei 2022 afgelost. Van de gemeente Teylingen is een kasgeldlening ontvangen van € 5.000.000 (looptijd 2 maanden).

Liquiditeitsprognoses

Wekelijks stellen we liquiditeitsprognoses voor de korte termijn op om tijdig in te spelen op schommelingen in de liquiditeit.

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het Financieringsstatuut zullen richtlijnen en limieten worden opgenomen, die de basis vormen voor alle transacties op dit gebied. Ons beleid is voornamelijk gebruik te maken van veilige en inzichtelijke financiële instrumenten. De Wet fido geeft normen voor het beperken van risico's. De belangrijkste risicocategorie is het renterisico, waarvan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm belangrijke richtlijnen zijn ter beperking van renterisico's.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar. Het totaal van deze leningen mag voor een gemeenschappelijke regeling niet meer bedragen dan 8,2% van de totale lasten op de begroting.

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd vanaf één jaar. De verplichte aflossingen en renteherzieningen op deze leningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten op de begroting. Het doel van deze normen is om het risico te beperken wanneer bij herfinanciering van de leningen een rentestijging leidt tot financiële problemen. HLTsamen heeft op dit moment geen leningen met een looptijd langer dan één jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het wettelijke maximum aan leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet stond toe om in 2022 de financieringsbehoefte tot een bedrag van € 3.421.000 te dekken met kortlopende leningen. Zodra wij deze limiet voor een langere periode (meer dan een half jaar) dreigen te overschrijden, trekken wij een langlopende lening aan of vragen wij (onderbouwd) toestemming aan de provincie om gedurende een bepaalde periode de limiet te mogen overschrijden. Dit was in 2022 niet aan de orde.

Gelet op de lage rente voor kort krediet, maken we zoveel mogelijk gebruik van de toegestane norm, tenzij we sterke rentestijgingen verwachten op de kapitaalmarkt.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)		2022
1	Begrotingstotaal lasten	41.727
2	Maximaal toegestane kasgeldlimiet (8,2% van begrotingstotaal lasten)	3.421
3	Gemiddeld saldo vlottende korte schuld en vlottende middelen	0
4	Ruimte onder kasgeldlimiet	3.421

Renterisiconorm

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2022
1	Renteherziening op langlopende schuld o/g	0
2	Te betalen aflossingen	0
3	Renterisico (1 en 2)	0
4	Renterisiconorm	8.345
5a	Ruimte onder risiconorm	8.345
4a	Begrotingstotaal lasten	41.727
4	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	8.345

Ook voor de komende jaren zullen we naar verwachting onder de renterisico-norm blijven.

Rentemethodiek

In het vernieuwde BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarrekening naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook verplicht inzicht moet geven in:

- de rentelasten uit externe financiering
- het renteresultaat
- de wijze van rentetoerekening.

Door onderstaand overzicht en toelichting in de paragraaf financiering op te nemen wordt invulling gegeven aan deze verplichting.

Berekening renteomslagpercentage		2022
Restant korte financiering begin dienstjaar		3.000.000
Restant lange financiering begin dienstjaar		0
Totaal externe financiering		3.000.000
Gewogen gemiddeld rentepercentage externe financiering tbv rente eigen vermogen		0,00%
a1. De externe rentelasten over de korte financiering	+	0
a2. De externe rentelasten over de lange financiering	+	0
b. De externe rentebaten	-/-	2.785
Totaal door te rekenen externe rente		-2.785
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	0
c2. De rentelasten van projectfinanciering	-/-	0
c3. De rentebaten van doorverstrekte leningen (projectfinanciering)	+	0
Saldo door te rekenen externe rente		-2.785
d1. Rente over eigen vermogen	+	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	+	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		-2.785
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	0
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		-2.785
Boekwaarde activa tbv renteomslag begin dienstjaar		3.033.561
Omslagrenteberekening		-0,09%
Na afronding		0%

Conform de in 2017 gewijzigde BBV wordt de rente op de volgende manier verwerkt. Alle rente loopt via het taakveld 0.5 Treasury. Alle rentelasten en -baten worden in principe direct op dit taakveld geboekt. Voor de inzet van immateriële, materiële en financiële activa wordt de rente voor de financiering van deze activa omgeslagen over de betreffende taakvelden (lasten). Omdat in 2022 de omslagrente 0% is, is dit in 2022 niet gedaan.

De afschrijvingen worden direct ten laste gebracht van de diverse taakvelden, waarop de af te schrijven activa betrekking hebben.

Overzicht EMU-saldo

Sinds 2006 zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht een raming van de eigen 'bijdrage' aan het EMU-saldo op te nemen. (EMU staat voor Economische en Monetaire Unie). Om de cijfers tussen verschillende landen goed te vergelijken zijn in de Europese Unie afspraken gemaakt over de wijze van berekening van het EMU-saldo.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar plaatsvinden. Een negatief EMU-saldo wil niet zeggen dat de gemeenschappelijke regeling onmiddellijk een probleem heeft, omdat zij werkt met het baten- en lastenstelsel.

Het gerealiseerde EMU-saldo van HLTsamen voor 2021 ziet er als volgt uit:

	EMU saldo prognose (x € 1.000)	- /+	2022
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	-/+	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	1.016
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	195
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	1.742
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	0
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	0
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	0
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	0
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	0
8b	Boekwinst op grondverkoop	-	0
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	0
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	0
	Geraamd EMU-saldo		-531

3.5.3 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf schept inzicht in de actuele risico's en het vermogen om deze risico's op te kunnen vangen. De grondslag van deze paragraaf is vastgelegd in artikel 11 van het BBV.

Inleiding en achtergrond

HLTsamen omschrijft een risico als een onzekere gebeurtenis die effect heeft op het kunnen behalen van een doelstelling. Een risico onderscheidt zich van een probleem omdat een probleem een zekerheid is. Risico's kunnen zowel intern als extern zijn.

Door te sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is HLTsamen beter in staat om haar doelen te verwezenlijken met de beschikbare middelen. Bij het aangaan van risico's worden onderstaande vier vragen in acht genomen:

- Wat willen wij bereiken?
- Wat is daarbij onzeker (voor wie)?
- Wat gaan wij doen (voor wie)?
- Hoeveel risico is aanvaardbaar*?

**Ten aanzien van de hoeveelheid aanvaardbaar risico is het uitgangspunt gekozen dat de (netto) kans maal (netto) impact van de risico's totaal niet groter mogen zijn dan 5% van het materiele budget tenzij hier een door het bestuur goedgekeurde onderbouwing aan ten grondslag ligt. Het uitgangspunt zal formeel worden vastgesteld wanneer er voldoende ervaring is opgedaan met de herziene methodiek van risicoberekening.*

Het beperken van risico's is geen doel op zich. Risico's zullen altijd bestaan en zijn nooit volledig te vermijden en/of te beheersen. Oftewel bij het invulling geven aan haar maatschappelijke missie zal de HLTsamen organisatie altijd een bepaalde mate van risico lopen. De kern van bovengenoemde

vragen is om bewust te zijn over de risico's en een gedegen afweging te maken tussen effectiviteit en efficiency in het omgaan met die risico's.

Het sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is een ontwikkeling binnen HLTsamen die zich de komende jaren verder zal vertalen. De nadruk ligt op het inventariseren en beheren van de strategische risico's in de doelstellingen van HLTsamen. Hierbij wordt gekeken naar de netto risico's. Dit zijn de risico's na het inrichten van de beheersmaatregelen. In de komende jaren zal een grotere nadruk worden gelegd op risicobewustzijn en governance risico's. De huidige opzet ten aanzien van risicomangement is weergegeven in onderstaand figuur.

Omvang Risico en Weerstandscapaciteit

De omvang van het risico is berekend door voor de onderdelen beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering van HLTsamen inzichtelijk te maken wat de belangrijkste risico's (zie inleiding en achtergrond) zijn, hoe groot de kans wordt ingeschat dat het risico zich door de jaren heen zal voordoen en hoe groot de impact (in euro) naar inschatting zal zijn wanneer dit plaatsvindt. De kans maal de impact vormt het risicobedrag dat HLTsamen opneemt in haar begroting.

Bij het inschatten van kans en impact wordt rekening gehouden met de beheersmaatregelen die zijn getroffen (of worden getroffen) om het risico en/of de impact te verkleinen. Op deze manier wordt het netto risicobedrag berekend.

De risico's zijn geïnventariseerd en geactualiseerd door de managers die sturen op de beheersing van het risico en de daarmee verbonden doelstellingen. Bij het inschatten van kans en impact hebben zij gebruik gemaakt van een standaard tabel voor kans en impact.

Op basis van bovengenoemde risico-inventarisatie is gebleken dat de omvang van het netto risico van HLTsamen afgerond € 977.500 bedraagt. Dit bedrag zal naar rato (verdeelsleutel) worden toegevoegd aan de omvang van het risico van Hillegom, Lisse en Teylingen. De incidentele weerstandscapaciteit kan worden ingezet om niet geraamde (onvoorziene) lasten van substantiële aard mee te dekken. De structurele weerstandscapaciteit geeft de omvang van de maximale ruimte om de belastingen te verhogen om structurele lasten mee te dragen.

Omvang risico HLTsamen

	Per 31 december 2022
Risicobedrag	€ 977.500
% risico i.r.t. omvang jaarrekening	1,9%. Norm begroting < 5%

Omvang incidentele weerstandscapaciteit HLTsamen

HLT heeft geen incidentele weerstandscapaciteit, omdat HLT geen algemene reserve en geen stille reserves heeft.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 75%	50%
3. hoog	75% - 100%	87,50%

Onderdeel	Beschrijving risico	Maximaal risico	Kans	%	Financieel risico
Beleid	Effecten omgevingswet op organisatie ontwikkeling.	€ 540.000 (6fte)	Gemiddeld	50%	€ 270.000
	Niet kwantificeerbaar risico. Financieel risico is er niet omdat alle kosten worden vergoed. Er is wel het risico opgetreden dat de organisatie zwaar is belast en daarmee de werkdruk in sommige gevallen tot verzuim leidt.	€ 450.000 (5fte)	Gemiddeld	50%	€ 225.000
Bedrijfsvoering	De huidige krappe arbeidsmarkt maakt het moeilijk om vacatures te kunnen invullen. Dit heeft geresulteerd in hoge kosten inhuur, bijstellen /vertragen plannen en vermindering van kwaliteit van producten en diensten.	€ 500.000	Hoog	87,5%	€ 437.500
	Rechtmatigheid. De context voor gemeenten als het gaat om de systeemwereld van wet- en regelgeving wordt steeds complexer en ingrijpender. De opgave om daar op ingericht te zijn wordt steeds groter. De colleges en het HLTsamen bestuur gaan de rechtmatigheidsverklaring afleggen. Op basis van het huidige ambitieniveau als het gaat om rapporteringsgrenzen en controle toleranties wordt het een flinke opgave om als organisatie voldoende op niveau te komen. We hebben	€ 90.000 (1fte)	Gemiddeld	50%	€ 45.000

	extra moeten in huren om de wettelijke eisen waar te maken.				
	Inkoop. HLTsamen kent momenteel geen/ nauwelijks een inkoopfunctie. Zowel niet centraal als decentraal. Dit heeft geleid tot enkele onrechtmatigheid van aanbestedingstrajecten.				
	Incidenten ICT, Informatieveiligheid en Privacy. Dit kan resulteren in continuïteitsproblemen, boetes en reputatieschade. Door het invoeren van nieuwe functies in de organisatie beperken we het risico.				
	Stevige druk op financiële positie gemeenten resulteert in terughoudendheid en ontwikkelarme begrotingen en voorstellen. Dit beperkt de ontwikkeling van de werkorganisatie.				
Totaal: €977.500					

Toelichting

Voor inzicht in de risico's van HLTsamen is in bovenstaande tabel de stand van zaken verwerkt per voorjaar 2023 en wordt vooruitgekeken naar de komende jaren. Een deel van de risico's zijn reeds in de Kadernota 2024 vermeld.

Kengetallen

Recapitulatie kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	4,37%	14,9%	5,41%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	6,59%	14,9%	5,41%
Solvabiliteitsratio	8,47%	2,45%	7,48%
Structurele exploitatieruimte	0,96%	0,0%	0,79%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hier geldt: hoe lager, hoe beter. Overigens hanteert de VNG een signaalwaarde van 100%, waarboven waakzaamheid is geboden. Een netto schuldquote van hoger dan 130% is een indicatie voor een te hoge schuld.

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Vaste schulden	+	0	0	0
Netto vlottende schuld	+	8.237	8.919	10.636
Overlopende passiva	+	1.737	1.000	250
Fin. activa (uitsluitend art. 36, d,e,f)*	-	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	-	2.400	500	845
Liquide middelen	-	262	200	93
Overlopende activa	-	5.295	3.000	7.280
Totaal		2.110	6.219	2.668
Totale baten, excl. mutaties reserves		48.341	40.000	49.307
Netto schuldquote (netto schuld/baten)		4,37%	15,5%	5,41%

* Betreft art. 36 BBV

- d. uitzettingen in de Rijksschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. HLTsamen heeft geen leningen verstrekt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Vaste schulden	+	0	0	0
Netto vlottende schuld	+	8.237	8.919	10.636
Overlopende passiva	+	1.737	1.000	250
Fin. activa (uitsluitend art. 36, b,c,d,e,f)*	-	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar	-	2.400	500	845
82Liquide middelen	-	262	200	93
Overlopende activa	-	5.295	3.000	7.280
Totaal		2.110	6.219	2.668
Totale baten, excl. mutaties reserves		48.341	40.000	49.307
Netto schuldquote (netto schuld/baten)		4,37%	15,5%	5,41%

* Betreft art. 36 BBV

b. leningen aan:

1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
2. woningbouwcorporaties;

- 3. deelnemingen;
- 4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in de Rijksschatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit op de balans gefinancierd is door het eigen vermogen en in hoeverre de gemeente aan de financiële verplichtingen kan voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het eventuele resultaat uit het overzicht baten en lasten.

Solvabiliteitsratio (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Eigen vermogen	923	250	896
Balanstotaal	10.897	10.189	11.977
Solvabiliteit (ev/balanstotaal)	8,47%	2,5%	7,48%

3.6 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is 1 mei 2022 ingegaan en heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) per die datum vervangen. De Woo heeft als doel de overheid transparanter en toegankelijker te maken. De wet bestaat uit twee onderdelen: passieve openbaarmaking en actieve openbaarmaking.

Passieve openbaarmaking

Het onderdeel passieve openbaarmaking regelt het recht om informatie bij bestuursorganen op te vragen. Hiervoor kan een informatieverzoek (Woo-verzoek) worden ingediend. Het proces rondom het Woo-verzoek is in 2022 verbeterd en verder gedigitaliseerd. Per 1 mei 2022 is er een Woo-coördinator aangesteld die de Woo-verzoeken voor de gemeenten en HLTsamen afhandelt en zowel in- als extern als contactpersoon fungeert.

Actieve openbaarmaking

Het onderdeel actieve openbaarmaking verplicht bestuursorganen uit eigen beweging informatie openbaar te maken. Deze informatie is onderverdeeld in 11 voor HLTsamen relevante informatiecategorieën.

Vanuit de Rijksoverheid wordt het Platform open overheidsinformatie (PLOOI) ontwikkeld. Dit platform zal gebruikers in staat stellen vanuit een centraal platform te zoeken in alle open overheidsinformatie. De realisatie van dit platform heeft vertraging opgelopen. Aansluiten op PLOOI was in 2022 niet mogelijk. De Rijksoverheid heeft de verdere ontwikkeling van het platform uiteindelijk in december 2022 stilgelegd. Er zal een nieuw ontwerp worden gemaakt waarna de ontwikkeling weer zal worden hervat. Er is nog niets bekend over wanneer gemeenten hierop kunnen aansluiten. De verplichting tot actieve openbaarmaking is vooralsnog opgeschort tot er meer duidelijkheid kan worden gegeven over PLOOI. Wel geldt er een inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking. Wat er wordt bedoeld met 'inspanning' is niet nader uitgewerkt. Hier is in 2022 invulling aan gegeven door de afgehandelde Woo-verzoeken actief op de website openbaar te maken.

4. Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit de Balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

4.1 Balans

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
• Investerings met een economisch nut		
<i>Machines, apparaten en installaties</i>	2.717	1.852
<i>Overig</i>	286	327
<i>Vervoermiddelen</i>	756	855
	3.759	3.034
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.759	3.034
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
• Vorderingen op openbare lichamen	40	513
• Rekening-courantverhouding met het Rijk	792	1.840
• Overige vorderingen	13	47
	845	2.400
Liquide middelen		
• Liquide middelen (kas- en banksaldi)	93	262
	93	262
Overlopende activa		
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen</i>	-	4.261
• Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.280	940
	7.280	5.201
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	8.218	7.864
TOTAAL ACTIVA	11.977	10.897
PASSIVA		
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
• Bestemmingsreserves	896	923
• Nog te bestemmen resultaat	-	-
	896	923
Voorzieningen		
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	195	-
	195	-
TOTAAL VASTE PASSIVA	1.091	923
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden		
• Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	5.000	-
• Overige kasgeldleningen	-	3.000
• Banksaldi	-	-
• Overige vlottende schulden	5.636	5.237
	10.636	8.237
Overlopende passiva		
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	222	1.170
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen</i>	-	566
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen.	28	-
	250	1.737
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	10.886	9.974
TOTAAL PASSIVA	11.977	10.897

4.2 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Personele kosten worden niet geactiveerd. Dus voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen.

Vaste activa

Waardering en afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden lineair in maximaal 5 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs.
4. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden in beginsel niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
5. Bij de waardering van de vaste activa worden bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.
6. Investeringskosten worden lineair afgeschreven.
7. Afschrijven van een investering beginnen in het jaar volgend op het jaar waarin het actief wordt opgeleverd.
8. Aan een investering wordt rente toegerekend over de boekwaarde op de eerste dag van het jaar. De rente wordt berekend met het omslagpercentage. Voor 2022 is dit 0%.
9. Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de componentenbenadering gehanteerd. De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen. Per samenstellend deel kunnen de economische gebruiksduren namelijk verschillen.
10. Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut
 - Machines, apparaten en installaties

Hardware:	5 jaar
Software en randapparatuur:	3 - 5 jaar
Tractie:	7 jaar
Overige:	5 jaar
 - Overige materiële vaste activa

Inventarissen in gebouwen:	6 - 15 jaar
Aanpassing gebouw in pandig:	15 jaar

Het bestuur kan in bijzondere gevallen beargumenteerd afwijken van de bovenstaande afschrijvingstermijnen. Overige niet genoemde investeringen worden zo veel mogelijk volgens bovenstaande richtlijnen geactiveerd.

Financiële vaste activa

Eventuele leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten

De liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Onderscheid tussen reserves en voorzieningen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is een onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen. De reserves worden weer onderscheiden in algemene reserve en bestemmingsreserves.

Algemene reserve : alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve. Per 31 december 2022 is er geen algemene reserve gevormd.

Bestemmingsreserve : een reserve waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven. Per 31 december 2022 is één bestemmingsreserve gevormd (Reserve Budgetoverhevelingen).

Voorziening : het bestuur besluit op 3 april 2023 tot het instellen van de voorziening Verlofsparen per 31 december 2022.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Rentetoerekening aan reserves

Aan reserves wordt geen rente toegerekend.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met betaalde aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Per 31 december zijn geen langlopende leningen opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

De vaste activa worden onderscheiden in:

- A. Immateriële vaste activa: per 31 december 2022 heeft HLTsamen geen immateriële activa.
- B. Materiële vaste activa met een economisch nut: gronden en terreinen, gebouwen, weg- en waterbouwkundige werken, vervoermiddelen, machines en overige investeringen.
Per 31 december 2022 beschikt HLTsamen uitsluitend over vervoermiddelen, machines en overige investeringen. Het totaalbedrag in de eindbalans bedraagt € 3.759.477.
- C. Financiële vaste activa: dit zijn aandelen, deelnemingen en langlopende leningen(U/G).
Per 31 december 2022 heeft HLTsamen geen financiële vaste activa.

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investering	Des- investering	Afschrijvingen	Aflossingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
<i>Immateriële vaste activa</i>							
kosten geldleningen	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0
Totaal immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
<i>Materiële vaste activa</i>							
<i>Investerings met een economisch nut</i>							
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen	854.595	88.067	0	186.569	0	0	756.093
Machines, apparaten en installaties	1.851.829	1.575.336	0	709.679	0	0	2.717.485
Overige investeringen	327.137	78.822	0	120.060	0	0	285.899
	3.033.561	1.742.225	0	1.016.308	0	0	3.759.477
<i>Financiële vaste activa</i>							
Overige langlopende leningen u/g	0	0	0	0	0	0	0
Ov. uitzettingen	0	0	0	0	0	0	0
Totaal financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	3.033.561	1.742.225	0	1.016.308	0	0	3.759.477

In 2022 is voor een totaalbedrag van ruim € 1.742.225 geïnvesteerd. De voornaamste investeringen staan hieronder vermeld.

Materiële vaste activa

De investeringen in vervoermiddelen betreffen:

Nissan E-NV200 pick up VLV-25-G	21.153
Vervanging auto VW Transporter Boa's Hillegom ext.	31.104
Fiat E-Ducato 3,5t. VNK-54-L	310
Nissan E-NV200 pick up ter vervanging 1-VFX-99	35.500
	88.067

De investeringen in machines, apparaten en installaties betreffen:

Beveiliging locatie Lisse	321
Laptops	2.743
Front-End Devices	248.463
Centrale Infrastructuur	1.277.894
Vervanging UPS ICT-ruimte Lisse	9.636
Raboud Vision Clean borstelmachine	36.279
	1.575.336

De overige investeringen met economisch nut betreffen:

Dienstverlening werken in Serviceformules	15.000
Vervangen bureaustoelen	52.489
Vervangen overig meubilair	11.334
	78.822

Flottende activa

Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Het debiteurensaldo betreffende openbare lichamen bedraagt per 31 december 2022 € 39.869. In dit saldo zijn niet de nog te factureren aanvullende gemeentelijke bijdragen opgenomen. Deze komen tot uiting in de overlopende activa.

Het debiteurensaldo betreffende de overige vorderingen per 31 december 2022 bedraagt in totaal € 12.997.

Ten tijde van de opstelling van deze jaarrekening stond hiervan nog € 432 open.

Schatkistbankieren

In december 2013 is de regelgeving omtrent het schatkistbankieren ingegaan. In deze jaarrekening wordt verslag gedaan over de uitvoering van het schatkistbankieren conform art 52c van het BBV. Het bedrag dat gemiddeld over een kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden (drempelbedrag) bedraagt voor 2022 € 1.000.000. In onderstaande tabel is aangegeven welke bedragen gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist zijn gehouden.

Drempelbedrag schatkistbankieren	2022
Lasten begroting 2022	41.727.000
Maximaal toegestaan drempelbedrag	1.000.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 1e kwartaal	205.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 2e kwartaal	204.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 3e kwartaal	217.000
Gemiddeld saldo buiten schatkist gehouden 4e kwartaal	170.000

Per 31 december 2022 stond € 792.155 gestald bij de schatkist.

Overlopende activa

Per 31-12-2022 zijn de overlopende activa op een andere wijze geïnclassificeerd. Conform de BBV worden alleen de nog te ontvangen bedragen *met een specifiek bestedingsdoel* weergegeven per soort overheidslichaam. Per de balansdatum komen deze niet voor.

De overige nog te ontvangen bedragen zijn vermeld onder: *Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.*

De naar 2023 overlopende activa ad € 7.279.915 betreffen:

Diverse vooruitbetaalde facturen	871.943
Te betalen aanvullende bijdragen door gemeenten	<u>6.407.972</u>
	<u><u>7.279.915</u></u>

Liquide middelen

Per 31 december 2022 bedroegen de banksaldi als volgt:

BNG-hoofdrekening	86.657
Rabobank	<u>6.185</u>
Totaal	<u><u>92.843</u></u>

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Reserve budgetoverhevelingen. Per 31 december 2022 bedraagt het saldo € 896.167.

Reserve	Stand per 1-1-2022	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2022
Overhevelingen	923.165	896.167	923.165	896.167

De bestemmingsreserve overhevelingen is gevormd door:

Budget legaliteitsonderzoeken	90.000
Budget Handhaving bedrijfskleding en bodycams	15.000
Budget Mobiliteit	310.512
Budget implementatie Omgevingswet	143.684
Budget Digitaal Stelsel Omgevingswet	226.735
Budget Data Gedreven Sturing	110.236
	<u>896.167</u>

De Reserve budgetoverhevelingen is alleen voor de overheveling van budgetten van het afgelopen dienstjaar naar het nieuwe dienstjaar.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Per 31 december 2022 had HLTsamen geen langlopende leningen.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden worden onderscheiden in kasgeldleningen en overige schulden.

Per 31 december 2022 had HLTsamen één kasgeldlening van € 5.000.000.

De overige netto vlottende schulden per 31 december 2022 bedragen € 5.636.315.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bedragen in totaal € 249.647. Deze bestaan uit diverse nog te betalen bedragen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeenschappelijke regeling is verplichtingen aangaan met meerdere leveranciers. De opdrachten met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsdrempel bedroeg per eind 2022 circa € 2,6 mln.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen	per 31 december 2022
<i>ICT:</i>	
Aplicaties, telecom etc.	2.074.250
<i>Facilitair:</i>	
Energiecontract	NB
Schoonmaak	275.000
Warme dranken, Beveiliging etc.	142.000
Beveiliging	60.000
Verzekeringen	65.000
Totaal niet in de balans opgenomen verplichtingen	2.616.250

4.4 Overzicht van baten en lasten BBV

Onderstaand overzicht van baten en lasten 2022 overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording.

	Realisatie 2021			Begroot 2022 (na Slotbegrotingswijziging)			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1	€ 19.556	€ 18.248	€ 1.308	€ 48.968	€ 48.045	€ 923	€ 21.624	€ 19.842	€ 1.782
Subtotaal programma's	€ 19.556	€ 18.248	€ 1.308	€ 48.968	€ 48.045	€ 923	€ 21.624	€ 19.842	€ 1.782
Overhead	€ 28.091	€ 30.092	€ -2.001			€ -	€ 27.710	€ 29.465	€ -1.755
Subtotaal overig	€ 28.091	€ 30.092	€ -2.001	€ -	€ -	€ -	€ 27.710	€ 29.465	€ -1.755
Resultaat voor mutatie reserves	€ 47.647	€ 48.340	€ -693	€ 48.968	€ 48.045	€ 923	€ 49.334	€ 49.307	€ 27
Toevoeging reserves	€ 923		€ 923			€ -	€ 896		€ 896
Onttrekking reserves		€ 230	€ -230		€ 923	€ -923		€ 923	€ -923
Subtotaal mutaties reserves	€ 923	€ 230	€ 693	€ -	€ 923	€ -923	€ 896	€ 923	€ -27
Resultaat na mutaties reserves	€ 48.570	€ 48.570	€ -	€ 48.968	€ 48.968	€ -	€ 50.230	€ 50.230	€ -

4.5 Overzicht van baten en lasten 2022 en de toelichting

Het overzicht van baten en lasten bestaat uit de *Begroting 2022*, de *Overhevelingen vanuit de Jaarstukken 2021*, de *1^e begrotingswijziging 2022*, de *Slotbegrotingswijziging 2022* en de *Realisatie 2022*. De Jaarstukken 2021 en de Begroting 2021 zijn in de bestuursvergaderingen van en 16 juni 2022 en 1 juli 2021 vastgesteld. De twee wijzigingen zijn in de vergadering van 22 december 2022 vastgesteld. Alleen de slotbegrotingswijziging heeft niet de zienswijzeprocedure bij de gemeenten doorlopen.

Uitgangspunt van de verrekening van de kosten met de gemeenten is het bestuursbesluit van 1 september 2022 met betrekking tot de Basis-, plus en af te rekenen taken.

Onderstaande tabel is het overzicht van baten en lasten 2022. De indeling van de lasten volgt de begroting.

	Begroting 2022	Wijziging a.g.v. Jaarstukken 2021	1e wijziging 2022	Slotwijziging 2022	Begroting 2022 na Slotwijziging	Realisatie 2022	Verschil
LASTEN							
Personeelskosten	33.019.418	923.125	3.448.786	2.869.290	40.260.619	40.015.601	245.018
Personeel-gerelateerde kosten	1.542.138				1.542.138	2.128.852	-586.714
Kosten informatisering & automatisering	4.497.770				4.497.770	3.963.936	533.834
Facilair	1.477.790				1.477.790	1.754.572	-276.782
Overige Bedrijfsvoeringkosten	1.189.646				1.189.646	1.276.036	-86.390
Storting voorziening Verlofsparen:						195.127	-195.127
					48.967.963	49.334.124	-366.161
Storting reserve Budgetoverhevelingen:						896.167	-896.167
Totaal lasten	41.726.762	923.125	3.448.786	2.869.290	48.967.963	50.230.291	-1.262.328
BATEN							
Bijdragen derden:						811.472	811.472
<i>Aan de gemeenten door te rekenen:</i>							
- Kosten ingeleend personeel				1.115.000	1.115.000	1.207.347	
- Kosten Oekraïners				1.022.630	1.022.630	1.549.575	
- Kosten opvang minderjarige asielzoekers						98.348	
- Kosten Polenloket						14.115	
- Kosten Corona						150.001	
					2.137.630	3.019.386	
<i>Bijdrage in de af te rekenen taken:</i>					2.644.838	2.986.624	
<i>Reguliere gemeentelijke bijdragen:</i>	41.726.762		3.448.786	731.660	43.262.370	42.489.644	
Totale gemeentelijk bijdragen:					48.044.838	48.495.654	450.816
Onttrekking reserve Budgetoverhevelingen:		923.125			923.125	923.165	40
Totaal baten	41.726.762	923.125	3.448.786	2.869.290	48.967.963	50.230.291	1.262.328
Saldo Lasten en baten	0	0	0	0	0	0	0

Financieel resultaat 2022 HLTsamen

Het bedrijfsresultaat 2022 HLTsamen bedraagt € 445.311 positief ten opzichte van de Slotbegrotingswijziging 2022. Dit resultaat bestaat uit de hogere lasten van € 366.161 (€ 48.967.963 minus € 49.334.124) en de hogere eigen inkomsten van € 811.472.

Na de storting van € 896.167 in de reserve Budgetoverhevelingen wordt het financieel resultaat 2022 HLTsamen negatief € 450.856.

In onderstaande toelichting worden de verschillen voor zowel de baten en de lasten verklaard. De verschillen hebben betrekking op de ramingen na het vaststellen van de Slotbegrotingswijziging 2022 en de gerealiseerde baten en lasten over het jaar 2022.

LASTEN

De lasten kennen een door het bestuur vastgestelde verdeling: *Personeelskosten, Personeel gerelateerde kosten, Kosten informatisering en automatisering, Facilitair en Overige bedrijfsvoeringkosten*.

Personeelskosten (€ 245.018 voordeel)

In de 1^e Begrotingswijziging 2022 en de Slotbegrotingswijziging 2022 gaven we aan dat er een overschrijding van personeelskosten was te verwachten. Dit mede als gevolg van extra inhuur en nog niet in de begroting opgenomen (nieuwe) taken.

De raming *Personeelskosten* zijn dan ook in die wijzigingen met respectievelijk € 3.448.786 en € 2.869.290 verhoogd. Dit blijkt een reële inschatting te zijn geweest met een lichtelijk voordeel van € 245.018 op een totaal budget van € 40.260.619.

De signalen die wij beschreven in de Jaarstukken 2021 zijn in 2022 onveranderd gebleven. Met name de ontwikkeling van de arbeidsmarkt (krapte) en het aantal moeilijk in te vacatures. Daarnaast heeft ook de werkdruk in 2022 geleid tot uitval van een aantal (sleutel)functionarissen. Het verloop van personeel door de ontwikkeling van die arbeidsmarkt (krapte) is wederom een factor gebleken. Dit te samen heeft geleid tot inhuur. Deze inhuur leidt tot hogere personele kosten. Een deel van deze personele kosten worden toegerekend aan projecten (zie hiervoor toelichting onder het kopje Baten).

Personeelsgerelateerde budgetten (€ 586.714 nadeel)

De grootste afwijkingen op personeelsgerelateerde budgetten zijn: *Opleidingskosten* (€ 89.300), *Stichting RIJK* (€ 38.000), *Huisadvocaat* (€ 56.000), *Werving en selectie* (€ 89.000), *Salarisverwerking* (€ 44.900) en *Bedrijfszorg* (€ 58.000).

De overschrijding van de opleidingskosten heeft betrekking op de individuele opleidingskosten binnen de teams. De raming *Stichting RIJK* is niet overeenkomstig de Begroting 2022 van de stichting. De huisadvocaat is hoofdzakelijk meer ingeschakeld als gevolg van een beperkte personele bezetting in combinatie met pieken in de werkzaamheden. In 2022 hebben we 95 vacatures uitgezet, waarvan er 75 zijn vervuld. Het hoge aantal vacatures brengt hogere kosten met zich mee. De budgetten *Salarisverwerking* en *Bedrijfszorg* zijn nog niet aangepast aan de afgesloten contracten.

Kosten informatisering en automatisering (€ 533.834 voordeel)

De raming kapitaallasten was voor 2022 € 1.891.533, inclusief € 200.000 voor de rentecomponent. Deze stelpost houden we ook in de meerjarenramingen aan voor mogelijke renteverhogingen. In 2022 is deze stelpost niet nodig gebleken. De raming van € 1.891.533 is via de Slotbegrotingswijziging 2022 met € 500.000 voor de zogenoemde SaaS (Software as a Service) oplossingen verlaagd. De werkelijk kapitaallasten 2022 zijn € 730.514. Een onderschrijding van € 661.019 (€ 1.391.533 minus € 730.514).

Voor derden hebben wij in 2022 voor € 133.061 materialen aangeschaft en in rekening gebracht. Het gaat om hardware voor de ISD en de gemeenteraden en de verkoop van smartphones aan medewerkers. Deze handelwijze verloopt budgettair neutraal, maar geeft overschrijdingen van de budgetten te zien aan zowel de lastenkant als de batenkant. Overige onderschrijdingen € 5.876.

Facilitair (€ 276.782 nadeel)

De kosten *abonnementen* en *schoonmaak* zijn respectievelijk € 77.650 en € 37.907 hoger. De kosten van abonnementen in 2022 zijn hoger uitgevallen door een viertal memoriaal boekingen vanuit 2021 die niet voorzien waren. De kosten van schoonmaak zijn hoger door inzet van extra schoonmaak als preventieve maatregel in het kader van Covid 19 en de extra sanitaire voorzieningen zoals desinfecterende middelen.

De kosten *tractie* zijn € 236.040 hoger. De extra kosten van tractie worden grotendeels veroorzaakt door extra groot onderhoud door intensiever gebruik van voertuigen, daarnaast spelen de extreme prijzen op de brandstofmarkt een grote rol in de overschrijding van het budget.

Overige bedrijfsvoeringkosten (€ 86.390 nadeel)

Binnen het onderdeel overig valt een kleine overschrijding te zien.

Storting in de voorziening Verlofsparen (€ 195.127 nadeel)

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang.

Verlofsparen

Bij alle uren die conform de CAO-Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (CAO-SGO) als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskostengerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Het is niet toegestaan dat de voorziening alleen gevormd wordt voor medewerkers waarvan het aantal verlof(spaar)uren boven een bepaalde door een gemeente te bepalen grens ligt.

We houden rekening met de volgende criteria:

1. Voor het wettelijke verlof saldo per 31 december wordt geen voorziening getroffen. Doordat dit verlof binnen 2 jaar moet worden opgenomen, zal dit saldo niet bovenmatig zijn en geen spaarsaldo betreffen. Hier is sprake van een verplichting van gelijke omvang.
2. Voor het spaarverlof zoals dit vanaf 2022 van toepassing is, moet voor de verplichting een voorziening worden opgenomen omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft toevoegingen en opnamen van spaarverlof. In de opbouwjaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van de omvang van het spaarsaldo.
3. Voor het bovenwettelijke verlof waarvan aangetoond kan worden dat dit een gelijke omvang kent en voor zover dat niet het karakter heeft van overmatige verlofsaldi of spaarsaldi mag geen voorziening te worden opgenomen. Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen.

Voor het berekenen van de hoogte van de storting van € 195.127 in 2022 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Opgenomen uren verlofsaldo per 31 december 2022 worden volledig (100%) opgenomen in voorziening;
- 10% van het saldo bovenwettelijk verlof per 31 december 2022 wordt opgenomen als potentieel risico verlofsparen. Het percentage van 10 is gekozen, omdat de organisatie stuurt op stuwmeren en verder gaat beleid ontwikkelen hoe we hier als organisatie mee om gaan;
- Gehanteerd tarief gemiddeld uurtarief van € 41,08 (max schaal 9 inclusief werkgeverslasten).

Het instellen van een voorziening is een bevoegdheid van het bestuur. De raden moeten het instellen van een voorziening goedkeuren. Voorgesteld wordt de voorziening verlofsparen in te stellen en het bestuur zal goedkeuring aan de raden vragen. Mutaties in de voorziening is een bevoegdheid van het bestuur.

Storting in de Reserve Overhevelingen (€ 896,167 nadeel)

De overhevelingen naar 2023 hebben alleen betrekking op incidentele taken waarvoor de gemeenten incidentele middelen beschikbaar hebben gesteld. De taken zijn in 2022 gedeeltelijk uitgevoerd. Aan het bestuur wordt voorgesteld een totaalbedrag van € 968.247 in de reserve Budgetoverhevelingen te storten, als volgt uitgesplitst:

Datagedreven sturen	€ 110.236
Omgevingswet	€ 370.419
Mobiliteit	€ 310.512
Legalisatieonderzoeken	€ 90.000
Handhaving: Bedrijfskleding en bodycams	€ 15.000
	€ 896.167

Aan het bestuur wordt ook voorgesteld in 2023 € 896.167 beschikbaar te stellen door een onttrekking uit de reserve Overhevelingen.

Onderschrijdingen niet in de vastgestelde verdeling onder te brengen

De met de gemeenten individueel af te rekenen taken laten een onderschrijding zien van in totaal € 896.167. Deze onderschrijding loopt dwars door de toelichtingen hierboven. In de toelichting Storting in de reserve Budgetoverhevelingen wordt voorgesteld deze onderschrijdingen te storten in de reserve Budgetoverhevelingen.

BATEN

De baten bestaan uit *Inkomsten van derden*, een *Onttrekking uit de reserve Budgetoverhevelingen* en de *Bijdragen van de gemeenten*.

Inkomsten derden (€ 811.472 voordeel)

De eigen inkomsten bestaan grotendeels uit de bijdragen van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (€ 298.132), bijdragen voor gedetacheerde medewerkers (€ 264.431) en doorverkoop materialen ICT (€ 133.061). Zie ook de toelichting onderwerp *Kosten informatisering en automatisering*.

Bijdragen gemeenten (€ 446.296 sluitpost)

De bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn ten opzichte van de Slotbegrotingswijziging 2022 € 446.296 hoger.

De bijdragen van de gemeenten is als volgt in te delen:

Bijdragen in de kosten (vooral ingeleend personeel), *bijdragen in de af te rekenen kosten met name genoemde structurele en incidentele taken* en de *reguliere bijdragen* op basis van de inbrengpercentages van respectievelijk 24,2% (Hillegom), 27,95% (Lisse) en 47,85% (Teylingen).

Bijdragen in de kosten

De bijdragen in de kosten wordt in 2022 mede beïnvloed door incidentele onvoorziene taken zoals kosten opvang Oekraïners, kosten Corona, kosten opvang minderjarige asielzoekers, kosten Polenloket. Veel van deze kosten kunnen door de gemeenten worden gedeclareerd bij derden. We volstaan hier met de opsomming van de in rekening te brengen bijdragen

Kosten Corona	€ 150.001
Kosten opvang Oekraïners	€ 1.549.5751
Kosten opvang minderjarige asielzoekers	€ 98.348
Kosten Polenloket	€ 14.115
Kosten ingeleend personeel	€ 1.207.347
	€ 3.019.386

1 Een uitsplitsing van de kosten opvang Oekraïners is in de organisatie voorhanden in het kader van de te declareren kosten.

In de Slotbegrotingswijziging 2022 hebben wij deze inkomsten geraamd op € 2.137.630.

Bijdrage in de af te rekenen taken

In de bestuursvergadering van 1 september 2022 is besloten de plustaken zichtbaar in de Planning & Control-documenten op te nemen en met de afzonderlijk gemeente af te rekenen. En de met name genoemde structurele en incidentele taken zichtbaar met de gemeente af te rekenen. De plustaak Buitenruimte Lisse, inclusief Onderhoud speeltoestellen, is nog apart afgerekend, omdat de plustaak nog geen onderdeel uitmaakt van de inbrengpercentages.

Reguliere gemeentelijke bijdragen

Een bedrag van € 42.577.204 blijft er uiteindelijk over om via de verdeelpercentages inbrengpercentages van respectievelijk 24,2% (Hillegom), 27,95% (Lisse) en 47,85% (Teylingen) te verdelen.

Totaal gemeentelijk bijdragen 2022

Gemeente	Begroting 2022 na Slotwijziging	Realisatie 2022
Hillegom	11.647.669	11.179.219
Lisse	14.411.921	14.751.336
Teylingen	21.985.418	22.565.099
	48.045.008	48.495.654

Een totale uitsplitsing van de gemeentelijke bijdragen treft u aan in bijlage 5.

Onttrekking uit de reserve Budgetoverhevelingen (€ 40 nadeel)

Bij het vaststellen van de Jaarstukken 2021 heeft het bestuur besloten € 923.165 te storten in de reserve Budgetoverhevelingen. Tevens is besloten de reserve weer in 2022 beschikbaar te stellen. In de Slotbegrotingswijziging 2022 is abusievelijk € 923.125 in plaats van € 923.165 vermeld.

4.6 Incidenteel en structureel beeld

De incidentele baten en lasten 2022 betreffen een aantal extra en plus taken die HLTsamen voor de gemeenten uitvoert. Het overgrote deel van deze taken zijn structureel van aard en zijn derhalve niet in het overzicht meegenomen. De onderstaande taken bestaan uit implementatie werkzaamheden, die eenmaal gerealiseerd, daarna niet meer terugkomen.

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2022 na Slotwijziging	Realisatie 2022
Noodopvang vluchtelingen	€ 1.023	€ 1.550
Bestrijding infectieziekten (corona)	€ -	€ 150
Opvang minderjarige asielzoekers	€ -	€ 98
Storting reserve: Datagedreven sturing	€ -110	€ -110
Storting reserve: Implementatie omgevingswet	€ -216	€ -216
Storting reserve: Digitaal stelsel omgevingswet	€ -227	€ -227
Storting reserve: Mobiliteit	€ -311	€ -311
Storting reserve: Legalisatieonderzoeken	€ -90	€ -90
Storting reserve: bedrijfskleding en bodyscans	€ -15	€ -15
Onttrekking reserve: Implementatie omgevingswet	€ 426	€ 210
Onttrekking reserve: Implementatie Vastgoedmanagement	€ 65	€ 65
Onttrekking reserve: Digitaal Stelsel Omgevingswet	€ 301	€ 74
Onttrekking reserve: Datagedreven sturing	€ 40	€ 40
Onttrekking reserve: extra inzet vergunningverlening	€ 91	€ 91
Totaal lasten	€ 977	€ 1.309
Bijdrage Hillegom/Lisse/Teylingen	€ -977	€ -1.309
Totaal baten	€ -	€ -
Totaal lasten - baten	€ -	€ -

Structureel evenwicht.

De toezichthouder (provincie) ziet toe op het structureel evenwicht. Structureel in evenwicht zijn betekent dat na eliminatie van de incidentele posten de lasten gedekt kunnen worden met baten (structurele lasten worden gedekt met structurele baten).

Op basis van onderstaand overzicht wordt getoond dat de Jaarrekening 2022, conform de uitgangspunten van de BBV, structureel in evenwicht is.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022 (na wijzigingen)	Realisatie 2022
Resultaat	0	0
Totaal incidentele baten en lasten excl. reserves	1.023	1.798
Incidentele Bijdrage Hillegom/Lisse/Teylingen	-977	-1.382
Totaal structurele baten en lasten voor reserves	46	416
Totaal saldo incidentele toevoegingen reserves	-969	-896
Totaal saldo incidentele onttrekkingen reserves	923	480
Totaal structurele baten en lasten na reserves	0	0

4.7 Wet normering topinkomens

In onderstaand overzicht staan de topfunctionarissen van de werkorganisatie HLTsamen opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden. Het voor HLTsamen toepasselijke bezoldigingsmaximum is het algemeen bezoldigingsmaximum en is in 2022 gesteld op € 216.000.

De topfunctionarissen zijn in dienst bij de volgende WNT-instellingen: gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen. De topfunctionarissen ontvangen geen inkomen vanuit de werkorganisatie HLTsamen, maar vanuit de gemeente waar ze in dienst zijn. Er is ook geen sprake van onverschuldigde betalingen aan de topfunctionarissen binnen de betreffende gemeente.

Hillegom	A. van Erk	A. de Jong	C. Baauw
	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Directeur HLTsamen
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee

Lisse	L. Spruit	J. Langeveld	J. van Haaster	E. Prins
	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Directeur HLTsamen
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	15/4 - 31/12	1/1 - 14/4	1/1 - 31/12
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee	Nee

Teylingen	C. Breuer	M. Volten	J. Tomassen
	Bestuurder HLTsamen	Bestuurder HLTsamen	Directeur HLTsamen
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee

In 2022 zijn geen topfunctionarissen conform WNT-wetgeving ingehuurd.

5. Bijlagen

Bijlage 1. Staat van kredieten 2022

Hieronder treft u aan het overzicht van alle investeringen die in 2022 zijn uitgevoerd en welke kosten in 2022 daarvoor zijn gemaakt. Daarnaast vindt u de kredieten welke nog doorlopen in 2023. Dit overzicht is voor de leesbaarheid opgesplitst in drie groepen, I&A, Facilitaire Zaken en de Serviceteams Teylingen en Buitendienst Lisse.

FCL	ECL	Krediet naam	Totaal krediet	Uit jaar	Uitgegeven t/m 2021	Uitgegeven 2022	Restant per 31-12-2022 afsluiten	Restant per 31-12-2022 doorschuiven	Afsluiten per 31-12-2022
7040126.10	333000U.10	IBB_HA_Harm BOR 2022 (vervalt)	270.000	2019	162.967		107.033		Ja
7040360.10	333000U.10	AUT_Telefooncentrale (vervalt)	225.000	2019	60.711		164.289		Ja
7040365.10	333000U.10	AUT_Laptops 2019	399.000	2019	282.646	2.743	113.611		Ja
7040118.10	333000U.10	IBB_OW_Dienstverlening werken in Serviceformules	100.000	2020	-15.000	15.000	100.000		Ja
7040121.10	333000U.10	IBB_OV_Overige Initiatieven 2021	600.000	2021			600.000		Ja
7040131.10	333000U.10	AUT_Front-End Devices 2021	250.000	2021	208.547	42.305			Ja
7040122.10	333000U.10	IBB_OV_Overige Initiatieven 2022	300.000	2022			300.000		Ja
7040137.10	333000U.10	AUT_Centrale Infrastructuur 2022	100.000	2022		99.430		570	Ja
7040142.10	333000U.10	AUT_Veiligheid, continuïteit 2022	50.000	2022			50.000		Ja
7040147.10	333000U.10	AUT_Proces en Optimalisatie 2022	50.000	2022			50.000		Ja
7040164.10	333000U.10	OV - Aanbesteding LIAS 2022	150.000	2022			150.000		Ja
7040176.10	333000U.10	IBB_OV_VTH (Squitt) aanbesteding 2022	200.000	2022			200.000		Ja
7040412.10	333000U.10	AUT_Vervanging UPS ICT-ruimte Lisse 2022	18.500	2022		9.636		8.864	Nee
7040132.10	333000U.10	AUT_Front-End Devices 2022	250.000	2022		206.157		42.991	Nee
7040136.10	333000U.10	AUT_Centrale Infrastructuur 2021	1.500.000	2021		1.178.464		321.536	Nee
			4.462.500		699.871	1.553.736	1.835.503	373.391	

Investeringen Facilitaire zaken HLT

FCL	ECL	Krediet naam	Totaal krediet	Uit jaar	Uitgegeven t/m 2021	Uitgegeven 2022	Restant per 31-12-2022 afsluiten	Restant per 31-12-2022 doorschuiven	Afsluiten per 31-12-2022
7040302.10	333000U.10	FZO_Beveiliging locatie Lisse	30.000	2019	30.000	321	-321		Ja
7040426.10	333000U.10	FZV_Verv. auto VW Transporter Boa's Hgom ext. 2021	24.000	2021		31.104	-7.104		Ja
7040469.10	333000U.10	FZO_Vervangen overig meubilair 2021	10.000	2021		11.334	-1.334		Ja
7040330.10	333000U.10	FAC_Vervangen tractie, electro scooters	16.000	2019	11.000			5.000	Nee
7040105.10	333000U.10	FZO_Beveiliging locatie Voorhout	30.000	2019	9.290			20.710	Nee
7040470.10	333000U.10	Vervangen bureaustoelen 2020	75.000	2019		52.489		22.511	Nee
7040460.10	333000U.10	FZO_Aanpassing balie locatie Voorhout 2020	25.000	2020				25.000	Nee
7040466.10	333000U.10	FZO_Vervangen bureau's 2021	25.000	2021				25.000	Nee
7040461.10	333000U.10	Verv. keuken, keukeninrichting incl.app. Werf 2022	15.000	2022				15.000	Nee
7040476.10	333000U.10	Verv. Voerbedekking locatie div. locaties 2022	15.000	2022				15.000	Nee
7040451.10	333000U.10	FZV_Verv. E-Up Hatchback GH-003-N Teylingen 2022	24.000	2022				24.000	Nee
7040467.10	333000U.10	FZO_Vervangen bureau's 2022	55.000	2022				55.000	Nee
			344.000		50.290	95.247	-8.758	207.221	

Investeringen Buitendienst Teylingen en Lisse

FCL	ECL	Krediet naam	Totaal krediet	Uit jaar	Uitgegeven t/m 2021	Uitgegeven 2022	Restant per 31-12-2022 afsluiten	Restant per 31-12-2022 doorschuiven	Afsluiten per 31-12-2022
7040820.10	333000U.10	BR_Verv. VW Transporter, 8-VGN-30	47.800	2020	33.058	21.153	-6.411		Ja
7040871.10	333000U.10	BRV_Aanschaf elektr. vrachtw. t.b.v. buitenruimte	100.000	2020	85.056	310	14.634		Ja
7040821.10	333000U.10	BV_Vervangen Borstelmaschine 2021	25.000	2021		36.279	-11.279		Ja
7040832.10	333000U.10	BV_Verv.Vrachtw.Volkswagen Transport.VK-752-L 2021	45.000	2021				45.000	Nee
7040878.10	333000U.10	Verv. ROM rioolreiniger (900 200/72 2010) 2022	50.000	2022				50.000	Nee
7040839.10	333000U.10	BV_Verv. kiepwagen 25t Daf Vrachtw. 88-BGX-1 2022	150.000	2022				150.000	Nee
7040841.10	333000U.10	BR_Elektrische afval-inzamelauto 2022	-	-		35.500	-35.500		Nee
			417.800		118.114	93.242	-3.056	209.500	
		TOTALEN	5.224.300		868.275	1.742.225	1.823.688	790.112	

Een aantal kredieten komen per 31 december 2022 te vervallen, aangezien deze kosten voortaan direct in het jaar van aanschaf worden verantwoord. De trend waarbij applicaties op abonnementsbasis worden afgenomen, wordt daarmee steeds zichtbaarder. In de Slotbegrotingswijziging 2022 is besloten om € 500.000 van het kapitaallastenplafond af te romen en dit structureel aan het exploitatiebudget toe te voegen.

De overschrijding op de kredieten aanschaf wagens komt door het vervangen van benzine en diesel voertuigen naar elektrische voertuigen die op dit moment de meest duurzame en haalbare optie is. De elektrische voertuigen zijn duurder in aanschaf dan benzine en diesel voertuigen. De oude diesel Nissan is vervangen door een elektrische wagen.

Bijlage 2. Budgetoverheveling

De onttrekkingen uit en de stortingen in de Reserve Budgetoverhevelingen in 2022 zijn de volgende, waarbij ook de realisatie 2022 zijn weergegeven:

	Overheveling 2021	Realisatie 2022
Incidentele taak:		
Data gedreven sturing	39.931	39.931
Implementatie Omgevingswet	394.934	179.170
Digitaal stelsel Omgevingswet	301.390	74.655
Inhuur opzet vastgoedadministratie	65.000	71.843
Inhuur extra taken team Vergunningen	121.910	145.394
Totaal onttrekkingen/realisatie	923.165	510.993

De overhevelingen naar 2023 hebben alleen betrekking op incidentele taken waarvoor de gemeenten incidentele middelen beschikbaar hebben gesteld. De taken zijn in 2022 gedeeltelijk uitgevoerd.

	Stortingen 2022 in de reserve (* € 1)	Toelichting
Incidentele taak:		
Data gedreven sturing	110.236	Naast de overheveling uit 2021 van € 39.931 was voor 2022 ook nog een budget van € 450.040 beschikbaar.
Implementatie Omgevingswet	143.684	Naast de overhevelingen uit 2021 van € 394.934 en € 301.390 was voor 2022 ook nog een budget van € 120.000 beschikbaar.
Digitaal stelsel Omgevingswet	226.735	
Mobiliteit	310.512	In 2022 waren diverse budgetten beschikbaar onder de noemer Mobiliteit. Een totaalbedrag van € 310.512 is niet uitgegeven.
Legaliteitsonderzoeken	90.000	In 2022 is nog geen gebruik gemaakt van dit budget.
Handhaving: bedrijfskleding en bodyscans	15.000	De aanschaf vindt in 2023 plaats.
Totaal onttrekkingen/stortingen	896.167	

Bijlage 3. Dienstverlening "Service op maat" jaaroverzicht 2022

In deze bijlage presenteren we de ontwikkeling in onze dienstverlening over de jaren 2019 tot en met 2022. Op de volgende bladzijde betreft onze klanttevredenheid in de benchmark waaraan we een keer per twee jaren meedoen.

Kanalen: ontwikkeling vraag

Aantallen		2019	2020	2021	2022
Beantwoorde telefoongesprekken		53.220	54.373	51.467	46354*
Baliebezoek	Totaal	32.940	25.341	34.422	32.934
	Hillegom	8.316	6.708	9.081	8915
	Lisse	8.736	7.335	9.574	9219
	Teylingen	15.888	11.298	15.767	14800
Facebookberichten			11.677	9.620	4091
Twitterberichten			658	306	115
Chats	Ontvangen		8.600	8.433	8609

*door veel technische problemen zijn er in 2022 ruim 2000 meer gesprekken geannuleerd door bellers zelf, dan voorgaande jaren.

Percentages	KPI	2019	2020	2021	2022
% opgenomen telefoongesprekken	90	98	95	95	91*
% binnen 5 minuten geholpen aan de balie	90	89	80	92	93
% terugbellen binnen 2 werkdagen HLT-organisatie	80	57	63	62	56

Een keer per twee jaar meten we onze klanttevredenheid in de benchmark 'Waarstaatjegemeente.nl'. De resultaten uit de benchmark 2020 en 2022 treft u per gemeente in het volgende overzicht. De gemiddelde benchmark betreft het jaar 2022.

'Burgerpeiling'	Hillegom 2020	Hillegom 2022	Lisse 2020	Lisse 2022	Teylingen 2020	Teylingen 2022	Gem. Benchmark
Waardering inspanningen gemeente algemeen	7,1	6,7	6,9	6,7	7,1	6,6	6,4
Gemeentelijke dienstverlening	7,2	7,0	7,0	6,8	7,1	6,8	6,7
Digitale faciliteiten	7,1	7,1	6,9	6,8	7,2	7,0	6,7
Waardering communicatie/voorlichting gemeente	6,9	6,7	6,7	6,7	7,0	6,7	6,4
Waardering zorg van gemeente voor leefomgeving	7,1	7,0	6,9	6,8	7,1	6,9	6,5
Inspanningen gemeente om burgers volledig te laten deelnemen aan de maatschappij	7,0	6,8	6,8	6,7	6,9	6,4	6,4
Waardering betrekken inwoners bij beleid	6,5	6,4	6,5	6,3	6,5	6,2	5,8

'Ondernemerspeiling'	Hillegom 2020	Hillegom 2022	Lisse 2020	Lisse 2022	Teylingen 2020	Teylingen 2022	Gem. Benchmark
Algehele dienstverlening	6,8	6,9	6,6	6,4	6,9	6,7	6,5
Dienstverlening via digitale faciliteiten	6,3	6,4	6,2	5,7	6,6	6,6	6,3
Professionaliteit van de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers	6,7	6,5	6,1	5,9	6,8	6,2	6,3
Afhandeling van de vergunningsaanvraag (*laag aantal indicatieve uitkomsten)	6,8	5,0	6,6	4,1	5,8	6,0	6,1

Bijlage 4. Overzicht lasten en baten 2022 per taakveld

Het overzicht van lasten en baten geeft per, in het BBV voorgeschreven, taakveld aan de omvang van de lasten en baten per taakveld. Het betreft hier een door de BBV verplicht op te nemen overzicht. Voor 2022 gelden de volgende cijfers.

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	147.077,49	189.780,27	-42.703
0.10	Mutaties reserves	896.167,00	923.165,00	-26.998
0.2	Burgerzaken	1.427.075,80	1.460.058,24	-32.982
0.3	Beheer overige gebouw en en gronden	0,00	307.512,00	-307.512
0.4	Overhead	27.563.623,63	28.873.654,98	-1.310.031
0.5	Treasury	59,71	2.844,79	-2.785
0.8	Overige baten en lasten	0,00	19.563,80	-19.564
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.259.663,79	336.276,00	923.388
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.563.162,60	2.219.544,00	-656.381
2.1	Verkeer en vervoer	1.576.129,64	2.156.721,97	-580.592
2.2	Parkeren	53.194,31	234.009,51	-180.815
2.3	Recreatieve havens	0,00	35.232,00	-35.232
2.4	Economische havens en waterwegen	159.582,96	47.680,52	111.902
3.1	Economische ontwikkeling	1.100.313,64	427.782,13	672.532
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	53.194,31	85.905,51	-32.711
3.4	Economische promotie	0,00	229.380,00	-229.380
4.2	Onderwijs huisvesting	673.920,68	118.971,87	554.949
4.3	Onderwijs beleid en leerlingzaken	422.622,22	215.924,16	206.698
5.1	Sportbeleid en activering	0,00	98.652,00	-98.652
5.2	Sportaccommodaties	383.734,42	76.996,49	306.738
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	493.540,10	127.460,89	366.079
5.5	Cultureel erfgoed	0,00	123.312,00	-123.312
5.6	Media	46.352,20	-312,06	46.664
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.763.836,13	2.189.556,54	-425.720
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.716.485,31	1.987.797,33	-271.312
6.2	Wijkteams	0,00	415.008,00	-415.008
6.3	Inkomensregelingen	162.232,69	84.623,77	77.609
6.4	Begeleide participatie	0,00	28.572,00	-28.572
6.5	Arbeidsparticipatie	0,00	57.144,00	-57.144
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0,00	28.572,00	-28.572
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	0,00	57.144,00	-57.144
6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	0,00	143.736,00	-143.736
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0,00	57.144,00	-57.144
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0,00	52.308,00	-52.308
7.1	Volksgezondheid	99.673,61	89.335,94	10.338
7.2	Riolering	715.170,77	537.662,29	177.508
7.3	Afval	1.426.396,67	885.137,06	541.260
7.4	Milieubeheer	106.388,64	656.563,01	-550.174
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.930.468,06	2.121.100,76	809.367
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0,00	70.452,00	-70.452
8.3	Wonen en bouwen	3.490.224,84	2.458.318,45	1.031.906
Geheel - Totaal		50.230.291,22	50.230.291,22	0

Bijlage 5. Financiële bijdragen 2022 deelnemende gemeenten

Op de volgende bladzijde staat het overzicht.

LASTEN EN BATEN	HLTsamen		Bijdragen					
	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Hillegom		Lisse		Teylingen	
			Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
LASTEN								
Personeelskosten	40.260.619	40.015.601						
Personeel-gerelateerde kosten	1.542.138	2.128.852						
Kosten informatisering & automatisering	4.497.770	3.963.936						
Faciliteit	1.477.790	1.754.572						
Overige Bedrijfsvoeringkosten	1.189.816	1.276.036						
Storting in de voorziening Verlofsparen		195.127						
subtotaal lasten	48.968.133	49.334.124						
Storting in de reserve Budgetoverhevelingen		896.167						
Totale lasten HLTsamen 2022	48.968.133	50.230.291						
BATEN								
Onttrekking reserve:								
Onttrekking reserve Budgetoverhevelingen	923.125	923.165						
Totaal onttrekkingen	923.125	923.165						
Bijdragen derden:								
Bijdrage ISD		298.132						
Bijdragen derden gedetacheerden		264.431						
Bijdrage Polenloket (Katwijk en Noordwijk)		9.409						
Overname kosten (I-phone, I-pad)		133.061						
Verhaalbare schade		220						
Opbrengst voertuigen		10.500						
Beheer basisregistratie		14.291						
Rente vergoedingen		2.845						
Overige opbrengsten		78.583						
Totaal bijdragen derden	0	811.472						
Bijdragen gemeenten								
Verhaalbare kosten								
Kosten Corona		150.001		36.722		40.370		72.909
Kosten opvang Oekraïners	1.022.630	1.549.575	247.476	268.873	285.825	471.293	489.329	809.409
kosten opvang minderjarige asielzoekers		98.348						98.348
Bijdrage Polenloket		14.115		4.705		4.705		4.705
Gefactureerde bijdragen inhuur	1.115.000		238.000		484.000		393.000	
Bijdrage team planvorming		774.156		193.809		342.384		237.963
Bijdrage team Beleid en Advies		54.732		2.718		46.639		5.375
Bijdrage team Communicatie		9.800		2.372		2.739		4.689
Bijdrage team IOR		345.968		66.066		101.326		178.576
Bijdrage NPO gelden		11.880		2.970		2.970		5.940
Bijdrage Wijkteams		6.437						6.437
Overigen		4.374						4.374
Totaal verhaalbare kosten gemeenten	2.137.630	3.019.986	485.476	578.235	769.825	1.012.426	882.329	1.428.725
Taken (structureel, af te rekenen)								
Uitbreiding BOA capaciteit (Teylingen)	191.825	130.680					191.825	130.680
Handhaving uitstallingsbeleid (Teylingen)	11.229	0					11.229	0
Uitbreiding BOA capaciteit (Hillegom)	63.293	50.201	63.293	50.201				
Omgevingsmanager (Teylingen)	125.500	117.359					125.500	117.359
Taken (incidenteel, af te rekenen)								
Datagedreven sturen	450.040	450.040	108.910	108.910	125.786	125.786	215.344	215.344
Mobiliteit kwaliteits impuls regio	97.000	97.000			35.767	35.767	61.233	61.233
Mobiliteit kwaliteits impuls regio	31.000	31.000	31.000	31.000				
Mobiliteit Planbeoordeling	76.000	76.000			28.024	28.024	47.976	47.976
Mobiliteit Planbeoordeling	25.000	25.000						
Formatie handhaving Buitengebied	231.588	231.588			64.729	64.729	110.815	110.815
Duinpolderweg	160.000	160.000			85.753	85.752		
Legalisatieonderzoeken	90.000	90.000			25.155	25.155	43.065	43.065
Omgevingswet	120.000	57.960			44.248	21.372	75.752	36.588
Vergunningen	33.303	23.245	8.059	5.625	9.308	6.497	15.935	11.123
Handhaving: Bedrijfskleding en bodycams	15.000	15.000	3.630	3.630	4.193	4.193	7.178	7.178
Buitenruimte (inclusief Onderhoud speeltoestellen) 2022	897.882	1.157.184			897.882	1.157.184		
Bijdrage HLTsamen aan Hillegom (begraafplaats)		-45.000		-45.000				
Bijdrage Areaalcompensatie	26.176	26.176	6.335	6.335	7.316	7.316	12.525	12.525
Te verrekenen met de gemeenten met betrekking tot hogere/lagere kosten structurele, incidentele en plustaken en achtergebleven kapitaallasten en lokaal loket Hillegom, plustaken en correcties		293.192		-19.282		301.280		11.194
Totaal structurele en incidentele taken gemeenten	2.644.838	2.986.624	398.299	318.490	1.328.161	1.863.055	918.378	805.079
Subtotaal baten	5.705.593	7.740.647						
Restant lasten	43.262.540	42.489.644						
Reguliere bijdragen gemeenten								
Restant lasten verdeeld naar inbrengpercentages:			10.469.535	10.282.494	12.091.880	11.875.855	20.701.125	20.331.295
Aansluiting gemeentelijke bijdragen Slotbegrotingswijziging 2022			294.359		222.055		-516.414	
Totale bijdragen per gemeente			11.647.669	11.179.219	14.411.921	14.751.336	21.985.418	22.565.099
Totale baten HLTsamen 2022	48.968.133	50.230.291						
Kosten plustaken als onderdeel van de reguliere bijdragen								
Handhaving pleziervaartuigen/loopplaatsen en woonschepen							19.290	22.708
Service teams Buitenruimte							2.528.109	2.686.749
Economie, recreatie en toerisme							105.600	108.525
SCC Trefpunt							138.600	138.183

Aan het bestuur van
Werkorganisatie HLT Samen

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Churchillplein 5D, 6e etage
Postbus 85745
2508 CK Den Haag

T: +31 (0)70 358 90 00
F: +31 (0)70 350 20 20

den Haag@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Werkorganisatie HLT Samen te Hillegom gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van Werkorganisatie HLT Samen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid' in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat op 2 december 2021 is vastgesteld door het bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 2 de balans per 31 december 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

- in de jaarrekening is voor een ebdrag van € 431.000 aan lasten en een bedrag van € 298.000 aan vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgend begrotingsjaren komen verantwoord die, waar dit wel vereist was, niet volgens de Europese aanbestedingswet zijn aanbesteed. Als gevolg hiervan zijn deze lasten niet rechtmatig tot stand gekomen;
- in de jaarrekening is voor een bedrag van € 55.000 aan overschrijdingen op investeringskredieten geconstateerd. Als gevolg hiervan voldoen deze niet aan de eisen voor begrotingsrechtmatigheid.

De totale rechtmatigheidsfout van € 784.000 overschrijdt het in de paragraaf 'Materialiteit' genoemde percentage voor fouten.

De basis voor ons oordeel bij de jaarrekening

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het bestuur op 2 december 2021 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Werkorganisatie HLT Samen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 500.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat op 2 december 2021 is vastgesteld door het bestuur.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het bestuur op 2 december 2021, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 22 juni 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

S.M. Turenhout RA